

Heiskasten sukulehti nro 3 • 2015

**Heiskaset lehden kolmas
sija valtakunnallisessa
sukulehtikilpailussa
s. 5**

**Pula-ajan
joulu 2006
s. 12**

**Varkaudessa
aktiivisimmat
Heiskaset?**
s. 21

Sisältö

Puheenjohtajan tervehdys	3
Toimituksen palsta	4
Heiskaset lehden kolmas sija valtakunnallisessa sukulehtikilpailussa	5
Lapsen synty.....	6
Sinikukat ja pellavapäät	7
Mitä Heiskaset on syöneet muinoin?	9
Lastenkirjat.....	11
Pula-ajan jouluku 2006	12
Tuusniemen Heiskaset vuosisatojen saatossa	16
Tavvoo savvoo.....	20
Varkaudessa aktiivisimmat Heiskaset?	21
Heiskasten sukuseuran kesäretki 2016	22
Kuolleita / Merkkipäiviä	23
Heiskasten sukuseuran hallitus	24
Jäsenasiaa.....	25
Heiskaset -sukukoruja	26
Heiskas-tavaraa joulupukin konttiin	27

heiskaset

JÄSENLEHTI 3 • 2015

JULKAISIJA: Heiskasten sukuseura ry.

HEISKASET LEHDEN TOIMITUSNEUVOSTO:

Hannu Heiskanen, Perttu Kähäri ja Eija Heiskanen

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA: Eija Heiskanen

HEISKASET-LEHDEN TUNNUS: Topi Heiskanen

KANNEN KUVA:

TAITTO JA PAINOPIKKA:

Digipaino Keuruskopio Oy
Keuruu

Puheenjohtajan tervehdys

Kun toivotin lehtemme kakkosnumeron tervehdyksessäni ”*oikein aurinkoista syksyä kaikille lukijoille*”, en arvannutkaan, että tästä syksystä tuli Suomessa koko mittaushistorian aurinkoisin. Joinakin öinä on toki ollut pakkasia ja aamuliukkaat ovat yllättäneet talvirenkaattomia, mutta usein lämpötila on ollut aamuseitsemästä iltaseitsemään lähellä kymmentä astetta vielä marraskuun alusakin. Todella poikkeuksellista keliä, jolla on sekä hyvät että huonot puolensa. Johtunee sitten sattuneesta sääilmiöstä vai yleisestä ilmaston lämpenemisestä, todennäköisesti molemmista.

Mutta jätettäköön sääasiat sikseen. Ensiksi-kin lämpimät onnittelut tämän lehden päätoimittajalle Eija Heiskaselle, jonka luotsaamana lehtemme sai Sukuseurojen Keskusliiton sukulehtikilpailussa kolmannen palkinnon. Lehti on myös viimeinen Eijan toimittaja lehti, sillä omasta pyynnöstään hän jätti komealla tavalla erittäin ansiokkaasti hoitamansa pestin seuraajalleen.

Hallituksessa on aloitettu kesäisen sukukokouksen linjaamien toimenpiteiden työstäminen käytännön toimiksi. Olemme pitäneet syksyn aikana kaksi kokousta ja niiden pääaiheina ovat

olleet mm. sääntöuudistus ja ensi kesän sukuseuran matka. Myös tutkija Ari Kolehmaiselta tilaamaamme Heiskasten varhaisvaiheen tutkimusta olemme seuranneet mielenkiinnolla.

Sääntöuudistustyö etenee hallituksessa ja se tullaan sitten käymään läpi seuraavassa varsinaisessa vuosikokouksessa.

Sukuseuran matka ensi kesäksi on myös valmisteilla. Siitä tarkemmin toisaalla tässä lehdessä.

Heiskasten varhaisvaiheiden arkisto- ja DNA-tutkimus on aluillaan ja siitä saadaan ensimmäisiä tuloksia ensi vuoden puolella.

Lopuksi heittäisin vielä erään kunniakkaan Heiskas-tiedon: Tänä vuonna tuli kuluneeksi Jääkärien Saksaan lähdöstä 100 vuotta ja viimeinen puolustusvoimain palveluksessa ollut Jääkäri oli kukapas muukaan kuin jalkaväenkenraali **K.A. Heiskanen**, kutsumanimeltään ”Kylmä Kalle”. Sukuseuramme varhaisia jäseniä hänkin!

Kotkassa marraskuussa 2015

Hannu Heiskanen
puheenjohtaja
Heiskasten sukuseura ry.

Toimituksen palsta

Vuosi on vierähtänyt nopeasti. Minä vetäydyn senioririvijäsenten seuraan takaviistoon. Minulle jäävät upeat muistot sukuseurassa pitkään aktiivisena toimineena. Olen paljon saanut tästä ajasta ja oppinut paljon asioita. On ollut aina hauska tavata sukuseuran jäseniä erilaisissa tilaisuuksissa. Tapaamme varmaan vielä usein eri tapahtumissa. Aika aikaansa kutakin kuten sanotaan.

Hyvää joulun aikaa teille kaikille ja Onnellista Uutta Vuotta 2016

Eija Heiskanen

ETSINTAKUULUTETTU

PALKINTO 900\$

KUOLLEENA TAI ELAVANA

EIJA "KOJODOTTI" HEISKANEN

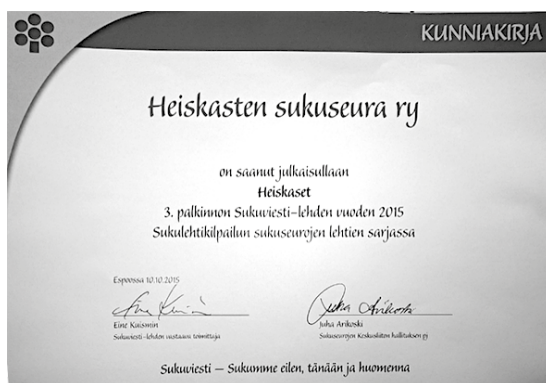
Erityistuntomerkit:
Haiskahtaa viskiltä

Rikokset:
Pakeni ehdollisesta kaksi kertaa

Heiskaset lehden kolmas sija valtakunnallisessa sukulehtikilpailussa

Vuodesta 2012 saakka menestyksekkäästi Heiskaset lehteä toimittanut **Eija Heiskanen** vaihtaa tämän numeron jälkeen vapaalle ja lehtemme ruoriin siirtyy pitkän linjan seura-aktiivi, nykyinen hallituksen jäsen **Bo Weckström**.

Eijan lehtiuran kruunasi lehtemme saama kolmas sija Suomen Sukuseurojen Keskusliiton valtakunnallisessa sukulehtikilpailussa 10.10.2015 Vantaalla **Kuulutko Sukuuni** -tapahtumassa. Erittäin suuret kiitokset Eijalle näistä työn täyteisistä vuosista ja lämpimät onnittelet hienosta palkinnosta!

Ensimmäiselle sijalle raati asetti Virolahden Tulkit ry:n. Toiseksi sijoittui Vanhan Rautalammin Korhosten sukuseura ry:n Vanha Tuomas. Kolmannelle sijalle Heiskasten sukuseura ry:n Heiskaset-lehti.

*Hannu Heiskanen
puheenjohtaja
Heiskasten sukuseura ry.*

Lapsen synty

Vanhat kuuli vaariltansa,
vaarit vielä vanhemmilta:
Syntyi lapsen emosta,
Mariasta tunnetusta,
äiti kuulu kaikkialla,
Poika vielä laajemmalti.

Neitsyt vaivoja valitti,
mieskin miettivi isyyttä,
kunnes kuului kannustusta,
kehotustakin tueksi:
”Ällös pelkää Joosefini,
Mariata morsiota,
ottaa häntä puoliseksi,
vaimoksesi rakkahaksi,
hänet oon äidiksi valinnut,
Pojalle minun omalle”.

Kului vielä kotvan verran,
ehkä pikkuisen enemmän,
kunnes vuonna ensimmäisnä,
ajanlaskun alkupuolla,
pääsi poika pintehestä,
ahtaasta asumuksesta,
ilmoillepa ihmislasten,
mallintamaan maailmata.

Se oli synty pienokaisen,
sukuperä Kristuslapsen.

Siitä äitinen Maria,
heti alkoi arvuutella:
Miksi Luojaani valitsi,
piian pikkuisen emoksi,
lapsellensa ainoalle,
Pojalle oman kuvansa.

Tämän kuuli kerrottavan,
myöskin Ukko Harmahtava,
sanomata pohdiskellen,
aikamatkaa kulkeissansa,
kun oli kiintoisa asia,
kaikin puolin tärkeäkin.

Miksi kantautui sanoma,
uutisena ulkomaille,
joulun lapsen syntymästä,
piltistä jumalaisesta,
alkaen etelän mailta,
päätyin Pohjolan perille?

Miten lapsi taivahinen,
Poika Taivahan Isäsen,
kokoo yhteen kulkijoita,
kansojakin kaikkialta,
rauhan aatteen ympärille,
ytimeksi yhteiselon?

Tuli mieleen Ukkoselle,
ajatus omaperäinen:
Miten miellän synnyinjuhlan,
kertaluonteisen tuleman,
oisko merkitys isonen,
kasvuvoimana loputon,
jospa lapsi syntyisikin,
oman sieluni sisälle.

Onko mulla valmiutta,
Mariaisen kaltaisesti,
ottaa vastaan lapsukainen,
pelastajaksi luvattu,
halu mieltää saatu lahja,
arjen tointoni tueksi,
oma tahtoni unohtain,
Isän palvelijan osassa?

Silloin lapsi syntyneenä,
sisälle kulkijan sydämen,
toisi nöyryyden mukana,
tavoin maammosen Marian,
ollen lahja jouluhinen,
tuki kauaskantoinenkin,

Antaos hyvä Jumala,
sinä Luojaani ikuinen,
evästystä juhlasesta,
joulujuhlasta jalosta,
miten oisi kiitettävä,
juhlittava joulun lasta,
jottei tarvitse katua,
vuonna uunna voivotella,
näitä pitkiä pitoja,
suuren joukon juhlimia.

Jorma Heikkilä

Yllä pellavalangan valmistusvälineitä.

Kuva vasemmalla, Anneli Heiskanen kehrää pellavaa.

Sinikukat ja pellavapäät

Palaamme vielä menneen kesän tapahtumiin Tuusulaan. Päivä paistoi ja helle helli kuten niin monesti seuramme kesäkokouksissa, niin nytkin Tuusulassa. Vetonumerona oli Anneli Heiskanen s. Pihlaja pellavalankojen valmistuksen esittelyä. Kokousväkeä ja vähän muitakin kulki joita hääri Annelin ympärillä koko lauantaipäivän. Ammattilaisen ottein hän urakastaan selvisi, eikä 82 vuoden ikäkään tuntunut haittaavan asiansa osaavan ihmisen työskentelyä.

Anneli ja hänen miehensä Eino ovat niitä seuramme alkutaipaleelta asti mukana olleita. Anneli on syntynyt Kauhajoella ja Einon synnyinpaikka on Kuusamossa. Evakkona Einon perhe muutti Kauhajoelle ja täällä nuoret alkoivat yhteisen elämän taipaleen. Lapsia heillä on kolme, Eija, Harri ja Jari. Nurmijärvi on ollut heidän kotipaikkansa jo kymmeniä vuosia.

Annelin eläkepäivät ovat toimintatäyteiset. Kodinhoidon lisäksi hän on ahkerasti mukana Marttojen ja Kalevalaisten Naisten toiminnassa.

Rukinräpin kehruukilpailut pidettiin, Agro-

nova messujen yhteydessä Hyvinkäällä vuonna 1996, täällä Anneli valittiin edustamaan Uutta maata seuraavana vuonna järjestettyihin valtakunnallisiin kehruukilpailuihin Lammille. Täälläkin Anneli sijoittui hyvin, työn jälki oli hienoa ohutta pellavalankaa, hyvällä esiintymisellä höystettynä.

Vierailussamme Annelin kotona Orvokki Weckströmin kanssa Anneli esitteli meille kotomiaan tuotteita ja niitähän oli. Oli pöytäliinoja, mattoja, liinavaatteita ja hienoa kehrättyä sillalankaa. Sillalankaa ei enää paljon nykyisin tapaa, Anneli kertoi, että silla on huonosti kestävä ja silkin tavoin se syö itseään. Silla valmistetaan kuulemani mukaan kuusesta ja koivusta valmistetusta sellusta.

Nämä käsistään taitavat Anneli ja Eino oman aikakautensa ahkerat, ankaran sota - ja puutteenajan eläneet ja siitä selviytyneet. He ja heidän aikalaisensa ansaitsevat arvostusta ja kiitosta nykypolven, niin kiireisiltä tässä tietokoneen aikakaudella eläviltä ihmisiltä.

Nuoret pellavapäät

Toisenlaisia taitoja esittivät Klaukkalan Nuorisoseuran Vinhat- kansantanssiryhmä ja kahden tytön hauska tanssiesitys.

Tuntuivat ilahduttavan yleisöä kovasti. Kiitos kuuluu kaikille, oli mieleen jäävä tilaisuus.

Leena Heiskanen

*Kuvatekstit Kuvat Leena Heiskanen
ja Bo Weckström*

Tanssiesitys Peppina Heikkilä ja Ellu Rantamäki.

Taustalla tänään 1880-luvulta Satakunnasta, Karvialta Annelin isoäidin kappioita.

Kuva vasemmalla, yleisöä katsomassa pellavan valmistusta langaksi

Mitä Heiskaset on syöneet muinoin?

Heiskasten sukuseuran kesäjuhlassa syötiin perinteistä savolaisen pitopöydän antimia. Oli läskisoosia, nauriskeittoa, paistettuja muikkuja. Kyllä olj kerrannii suummukaesta sapuskoo.

Mutta mitä muuta syötiin, siellä, mistä sukumme ensimmäiset tiedot ovat peräisin? Kädessäni isänpäivälounaalla ravintola Perhossa (tämä ei ole maksettu mainos), sain isänpäivälahjaksi Jaakko Kolmosen toimittaman pitäjänruokakirjan: Kotomaamme ruoka-aitta. Ajattelin koota sukumme eri haarojen lähtöpitäjien pitäjänruoat kaikkien sukuseuran jäsenten tietoon ja kokeiltaviksi. Reseptejä en aio antaa, vain joitakin kommentteja perustuen omaan tietämättömyyteeni. Halukkaat löytävät varmaan reseptit eri keittokirjoista tai netistä.

Kieltä ei ole pystytty tarkastamaan, kun tietokoneeni ei ymmärrä savoa ja oma kielitaitoni jäi isoisän kuunteluksi hänen lähdettyään Tuusniemeltä Kotkaan.

Aloitetaan kuitenkin maakuntaruoista:

Etelä- ja Itä-Savo

Kaupunkilaisvieraat kyselivät, kuinka kukkoa syödään. ”Suuhun pannaan ja mytystellään.”

”Syöp ku hevonen, makkoo ku lehmä. Pittää kiäntyä elläinliäkärin puolee.”

Voissa paistetut muikut, tappaiskeitto, tirri-paisti, ryyrieska, talakkuna ja piimä, herne-tuuvinki, savolaispaisti, uunijuusto ja marja-soppa, imelletty marjapuuro.

Tappaiskeitto on sisäelimistä (munuainen, maksa) ja sianlihasta, sekä juureksista, perunoista ja kaalista tehty keitto. **Tirri-paistissa** sian kerroslihasta leikataan viipaleita, jotka pannaan pannulle ruskistummaa. Ku ne on kaoniin ruskeita, lisätään sekkaa vettä ja annetaan kiehahtoo ja panna suoloo. **Hernetuuvinkiin** keitetään kuivia herneitä, vettä, suolaa, sokeria ja voita. **Savolaispaisti** on ruskistamaton naudan-paisti haudutetaan padassa.

Pohjois- ja Ylä-Savo

*Savolaesen suussa sullaa,
kantimissa kielen kihajaa,
paestit parraat monenlaeset
sienruuvattii sivussa
marjamaetokii maeniolta.
Bertta Räsänen*

Rantakala, potattilouta, mykyrokka, kalakukko, kokkelipiimä, muurinpohjaletut, marjakiisseli.

Potattilouta. Potattisiivut, lyökit ja suolakala pannaan kerroksittain, vähän vettä pohjalle ja maeto-vehnäsuurus kuataan päälle. Viimeseks pinta peitellään sianlihasiivuilla. **Mykyrokka.** Sian- ja naudanlihaa, sian- ja naudan munuaista, sian sydäntä ja maksaa, perunoita, sipulia, maustepippureita keitetään kypsäksi. Myvyt tehdään verestä ja sianrasvasta ja jauhoista ja kypsytetään keitossa.

Pitäjänruuat

Rantasalmi. Limppisoppa. Keitetään siankylki ja perunat (suolaa ja pippuria) kypsäksi. Myvyt tehdään perunoista munasta ja vehnä jauhoista, keitetään kypsiksi ja lisätään luista irroitettu liha.

Heinävesi. Potattirieska. 1 kappa kesäpotattia kuoritaan ruoputtamalla, keitetään ja tilsitään. Lisätään tuopillinen maitoo, sekoitetaan, lisätään 3-4 koprallista kauraryyniä ja ripaus suolaa. Levitetään pannulle tai kualiinlehelle ja paistetaan kovassa lämmössä kauniin ruskeeksi.

Joroinen. Peruna- eli pottulaatikko. Muikkuja (tuoreita, kuvattuja tai suolattuja), perunaa, sipulia, pippuria, siansivuviipaleita, munamaitoa. Uunivuokaan kerroksittain perunaa, muikkuja ja sipulia, päälle munamaito ja sianliha päällimmäiseksi. 150-asteiseen uuniin pariksi tunniksi. Lisäkkeenä etikkapunajuuria

Leppävirta. Kapakalapaisti. Valmistetaan kevyesti suolatuista ja kuivatuista kaloista sekä silavasta. Kalat pannaan pataan ja vettä päälle ja silavat päällimmäiseksi. Saa kypsyä uunissa ja silavat ruskistua, lisätään vettä ja kansi päälle ja vielä puoleksi tunniksi uuniin.

Kuopio. Kalakukko. Savolainen muikkukukko. Muikut ja silava ruistaikinakuoressa. Savolaista korkean mallista kukkoa ei viipaloida, vaan poistetaan kansi ja samalla otetaan täytettä. Lisäkkeeksi velliä tai perunoita.

Pielavesi. Kalakeitto. Perinteinen suomalainen kalakeitto: perunoita, vettä, kalaa, maustepippuria, sipulia, voita, kermaa ja suolaa. Paloitellut kalat ja perunat kiehumään, vaahto kuoritaan ja lisätään mausteet. Kun kalan ruoto irtaana, lisätään voi ja kerma ja kiehautetaan.

Keitele. Kala-mykysoppa. Madekeitto samoin aineksin kuin Pielaveden kalakeitto, paitsi kerman tilalla maitoa. Mateen mädistä ja keitetyistä maksasta tehdään myyviä kermamaidon, sipulin munan, maustepippurin, voin ja vehnä-

ja ohrajauhojen kanssa. Kun keittoon on lisätty maito, kypsytetään luumun kokoiset myyvät noin 20 minuutin ajan keitossa. Myyvien kypsyessä poistetaan madepaloista ruodot ja lisätään palat keittoon. Voidaan lisätä hienonnettua keitettyä munaa. Hyviin tapoihin on kuulunut, että pää ja evät syödään oikein hartaana herkutellen.

Tuusniemi. Potattikukko. Ruistaikinasta tehdään pyöreä leipä, johon taputellaan kämmenellä syvennys. Toinen puoli taikinasta leivotaan kanneksi. Sianliha leikataan viipaleiksi. Kukkoon ladotaan perunat pohjalle, sianlihaa ja perunoita kerroksittain ja silava päällimmäiseksi. Kansi päälle ja paistetaan kalakukon tapaan.

Tuossa olisi alkajaisiksi ruokia. Kuten huomaatte, on monta sukuhaaraa vielä käymättä läpi. Ehkäpä seuraavissa lehdissä paneudutaan niihinkin.

Voitto Heiskanen

Lastenkirjat

Sukuseuran jäsenistä suuri osa alkaa olla jo iso-äiti- ja isoisäiässä. Siksi onkin syytä panostaa lapsenlapsiin ja heidän lukemiseensa. Kirjatkin ovat vielä tärkeitä myös tulevien sukupolvien kannalta. On hyvä oppia lukemaan tietokoneiden, tablettien ja älypuhelimien lisäksi myös paperille painettua tekstiä. Ja alkuun päästään tietenkin kuvakirjoilla ja sarjakuvilla.

Hain pääkaupungin kirjaston tiedoista hakuksella Heiskanen lastenkirjoja. Kirjoittajia ei ollut montaa, mutta löytyi kuvittajia, kääntäjiä ja toimittajia. Näitähän ei niinkään mielletä Heiskasten tekeleiksi, mutta pitää muistaa, että kaikki kirjojen taustavoimat ovat tärkeitä. Siksi poimin tähän erilaisten Heiskanen nimisten tekijöiden kirjoja. Kirjakaupoista ja kirjastoista löytyy tietysti vaikka kuinka paljon erilaisia kirjoja, mutta näiden avulla voi jälkipolvemme tutustuttaa osaan Heiskasten maailmaa

Heiskanen, Anssi, kuvittaja.

Dog'y'Dog: hauvan elämää ja Dog'y'Dog: hauvan maailma. Kaksi pikkulasten kirjaa, kirjoittaja Sakke Järvenpää.

Heiskanen, Ilkka, esittäjä.

Disney elokuvalauluja. 2: karakasetti. Sisältää kuusi laulua Disneyn animaatioelokuvista. Kasetin A-puolella laulut ovat kokonaan, B-puolella on pelkkä säestys; laulujen sanat kirjassa.

Heiskanen, Ina, kuvittaja.

Joka oksalla satu: Kaija pakkasen satuja ja runoja / Pakkanen, Kaija

Sadun voimat [1]: Lapsi tuo sadun tullessaan / toimittanut Johanna Jokipaltio

Sadun voimat II: Polunpäitä sadun maailmaan.

Temppeliherrojen kätetty aarre ja muita Don Rosan parhaita / Rosa, Don

Heiskanen, Sanna, kääntäjä, sarjakuvia tytöille.

Nemi : joulu 2008 / Myhre, Lise

Nemi : Kesän taikaa / Myhre, Lise

Nemi : myrskyn silmä / Myhre, Lise

Nemi : piikikäs prinsessa / Myhre, Lise

Heiskanen, Benita, toimittaja, jääkiekkoa pojille
Kiekkokansa / toimittajat Heiskanen, Benita ja Salmi Hannu

Heiskanen, Minna-Liisa, tietokirja hevosista, kiinnostanee tyttöjä.

Terve ja sairas hevonen: sairauksien ehkäisy ja hoito / Harry Pettersson, Bernt Green; suomentanut Elina Lustig

Katsaus Suomen hevostalouteen / Minna-Liisa Heiskanen

Heiskanen, Sanna, koulukirjantekijä

Fysiikan ja kemian polku. 6 / Kirsi Agge, Terhi Ahonen, Sanna Heiskanen, Kalle Juuti, Merike Kesler, Jola Purme, Anna Uitto

Heiskanen-Mäkelä, Sirkka, kääntäjä

Aakkoset: johdatus suomalaisen nuorisokirjallisuuden historiaan ja käsitteistöön / Kuivasmäki, Riitta ja Heiskanen-Mäkelä, Sirkka

Lopuksi kaksi kirjaa, jotka eivät varmaankaan ole varsinaisesti lastenkirjoja, vaan ajateltavaa ehkä enemmän aikuisille.

Heiskanen, Marjo.

Idiootin valinta. Sisältö: psykologinen romaanini ,eronneet naiset, yksinhuoltajat, äidit, pojat, vanhempi-lapsisuhde, perhesalaisuudet, sukupolvien välinen kiulu.

Heiskanen, Mia, toimittaja.

Ruohojumala: äiti, tytär ja kannabisarki / toimittajat Heiskanen, Mia ja Surakka, Tarja. Sisältö: päihteet, huumeriippuvuus, huumeongelmat, kannabis, äidit, narkomaanit

Antoisia lukuhetkiä lastenlastemme seurassa. Toivoo vaa, (kuten pojantyttäreni minua nimittää).

Voitto Heiskanen

Pula-ajan jouluku 2006

Seuraavassa on tositaapahtumiin perustuva kertomus erään todellisen perheen jouluostosreissulta kaksituhattaluvun puolimaista.

Tunnen olevani keskinkertainen kuluttaja, nykyisin kai jo "suurperheen" (4 lasta), onnellinen isä. Kuin monta monituista kertaa ennenkin, aioimme vietää perheemme kesken niin saotun rauhallisen kotijoulun. Seuraavassa kerron muutamia pikku katkelmia perheemme joulun ajan valmisteluista.

Perheemme läksi perjantaina joulun aaton-aattona, pahimpaan ruuhka-aikaan noin puoli viiden seutuvilla, jouluostoksille paikalliseen hypermarkettiin jouluista ostosmieltä pursuten. Sattuneesta syystä emme olleet ehtineet aiemmin suorittaa minkäänlaisia jouluostoksia, emmekä muitakaan joulun valmisteluja ja olimmekin henkisesti valmistautuneet noin kolmen tunnin ja vähintään 500 euron ostosurakkaan.

Astuessamme nykyaikaiseen ostosparatiisiin ja päästyämme leipäosastolle saakka, huomasimme että kauppaan aamulla tullut lavallinen joululimppuja oli päässyt loppumaan. Myöskään mitään korvaavaa tuotetta ei ankarista etsiskelyistä huolimatta kyseisestä runsauden sarvesta löytynyt. Jäimme siis ilman joululimppua, eli jouduttiin heti alkuunsa niin sanotusti leivättömän pöydän ääreen. Mikä olisikaan jouluku ilman joululimppua, mutta kai sen nyt jotenkin aikuinen ihminen kestäisi. Lapsethan olivat vielä onneksi siinä iässä, että heille ei ollut muodostunut mitään tällaisia fakkiintuneita perin-teitä. Tämän pikku kömmähdyksen toki saattoi vielä antaa kaupalle anteeksi ja onnitella mielessäni kauppiasta kaupallisesti hyvin onnistuneesta joululimppukampanjasta! Mitäpä niitä limppuja homehtumaan joulun yli kannattaa ostamaan! Myydään mieluummin hetken eioota, kyllä rahvas sen jouluhumussa unohtaa.

Matka jatkui ostoskärryjä työnnellen, taitavia väistöliikkeitä ruuhkassa suorittaen, kuitenkin hieman harmitellen kohden taikinaosastoa. Siellä totesimme että vaimoni suuresti mai-

nostama tarjoustorttutaikina oli harmillisesti päässyt juuri loppumaan nenämme edestä. Korvaavaksi tuotteeksi tarjottiin jotain muuta, tietenkin kalliimpaa taikinaa, jota emme periaatteessa halunneet ostaa sillä kiskurihinnalla. Olimmekin tulleet 20 km:n päästä maaseudulta saakka hakemaan juuri tätä tarjoustaikinaa. Saimme lopulta korvaavan tuotteen itämaiseen basaarityyliin yltyneen tinkimisen myötä tarjoushintaan ja jouduimme samalla varmaan kaupan mustalle listalle. Torttutäytettä onneksi löytyi, joskin ½ tunnin viiveellä olisi jääty ilman sitäkin. Joskus se onni potkii meikäpoikaakin päähän, että kolina kuuluu!

Seuraavaksi oli vuorossa pahaenteinen laatikko-osasto. Porkkana- ja lanttulaatikoita onneksi löytyi, mutta imelletty perunalaatikko oli päässyt totaalisesti loppumaan. Jäimme siis myös ilman imellettyä perunalaatikkoa tänä ikimuistoisena pula-jouluna. Kylläpä se nyt sieppaa...

Seuraavana olikin sitten edessä joulun tärkein hankinta, nimittäin joulukinkku. Hiki alkoi karpaloida otsallani kun saavuini lihaosastolle, eikä joulukinkkuja ruvennut näkymään niin missään. Vaikka lonin kaikki mahdolliset ja mahdottomat laarit ja pakastealtaat, kinkkuista ei näkynyt saporon vilaustakaan. Keskenkasvuiset lapsukaisemme ryömivät usuttaminani jopa hyllyjen ja pakastinaltaiden alle tarkastamaan, ettei vain jokunen kinkunpötkäle olisi lipsahtanut myyntihulinassa sinne. Mutta kun ei, niin ei.

Ampaisin oitis hädissäni lihatiskille kysymään mikä onkaan kaupan joulukinkkujen varastotilanne. Lihamyyjä tokaisi suoraan, että: *"Loppu on, och samma på Svenska Slut är!"* Silmissäni alkoi sumeta ja tunsin persjalkaisten polvien notkahteleavan uhkaavasti. Sain kuitenkin kysyttyä arasti häneltä: *"Milloinkahan niitä kinkkuja tulleepi sitten lisää?"* Ammattitaitoisen lihamyyjän vastaus oli kuitenkin kaikkea muuta, kuin mitä olin odottanut: *"Saamme seu-*

raavan erän marraskuussa 2007, TERETULEMAS OSTOKSILLE!”

Viimeisillä voimillani kaivelin myyjälle lompakostani työnantajani lahjoittaman, minulle äärettömän arvokkaan (50€), lahjakortin. Samalla kerroin, että olin kaupungin perimäiseltä kylältä saakka tullut hakemaan tätä, muuten niin pihiltä työnantajaltani, lahjaksi saamaani pientä palkanlisää. Seuraavaksi myyjä katosi salamannopeasti lahjakorttini mukanaan jonnekin takahuoneeseen, arvelleenkin tarkistamaan kortin aitoutta lahjakorttipaljastimella! Hän viipyi siellä arviolta tuskallisen akateemisen vartin verran, jonka jälkeen palasi verisin esiliinoin ja muhkein lihakirvein varustautuneen lihaosaston päällikön kanssa luokseni. Tämä pääteurastaja alkoikin tentata minulta, että mikä tämä tällainen kinkkulahjakortti oikein on?

Ääni värähdellen kerroin kinkku stoorini tällekin epäuskoiselle Tuomaalle, arvellen samalla että edellinen samaa asiaa kysynyt asiakas oli joutunut hänen kanssaan takahuoneeseen selvittelemään asioita hieman tarkemmin. Lopulta hän joutui perääntymään, koska totesi perheemme edessä olevansa vain pieni nurkkaan ahdistettu lihamestari. Olin ylpeä perheestäni, sillä vaimoni murhaavasta katseesta ja hillittömänä vellovasta lapsilaumastani, joka kuumissaan terrorisoi lihaosaston muita asiakkaita ja hienon hienoja pahvisia esillepanokalusteita, oli kerrankin jotain hyötyä.

Seuraavaksi hänkin katosi takahuoneen syövereihin, ja palasi sieltä ajan kuluttua - ajan jona esim. keskikokoinen sika teurastetaan, kaldataan ja paloitellaan. Voitonriemuisena hän kantoi veristä, erehdyttävästi kinkkua muistuttavaa lihakimpalettä nenämme eteen ja sanoi että tämä on viimeinen kinkku koko maakunnassa - ota tai jätä. Tarrasin heti himokkaasti kiinni tähän kultaakin kalliimpaan jouluiheen perinneruokaan, enkä päästänyt otettani siitä ennen kuin kalleus oli lopulta autoni peräkontissa lukkojen takana.

Kinkkupussit olivat tietenkin loppuneet mutta en antanut sen enää masentaa itseäni. Rationaalisesti ajattelin, että on sitä immeiset kinkkuja paistelleet tuhansia vuosia ilman mitään

plastiikkapussejakin! Teen vaikka rosvopais-tikuopan pihalleni, jos en muuta keksi. Eihän maakaan ole vielä roudassa ja onneksi on kuivia klapeja makasiinit pullollaan.

Jouluinen perhekalja, siis alkoholiton sellainen jota imeväisillekin voisi tarjota, oli tietenkin kiven takana. Todellisuudessa sitä ei ollut valmiina laisinkaan, ainoastaan 2,2 prosenttisena, SIIS PILSNERIN VAHVUISENA, sitä oli saatavilla ½ litran muovipulloissa. Siihen oli siis tyytyminen ja samalla lisäsin joulun ajan tehtäväluettelooni vahtia penskoja koko joulun ajan, etteivät he vain pääse tuhoamaan pienoisia maksojaan tällä myrkyllä.

Matka jatkui epätoivoisesti kohden rahapussit ahnaasti tyhjäksi imeviä lukuisia kassajonoja, joiden keskipituudeksi arvioin noin 50 juoksumetriä. Juuri silloin välähti mieleeni kuin salaman iskusta: entäs jouluvasta - joulusau-
nan fallistinen symboli - sen hankkiminenhan oli päässyt tyystin unhoittumaan, kun sitä ei sattunut ostoslistalla lukemaan. Parahdettuani tämän toiveeni ilmoille, vanhemmat lapseni jo kiikuttivat minulle pakastettua tyhjiökuivattua saunavastaa, jonka he olivat löytäneet erillisestä vastapakastearkusta. Menin verinen kinkku tiukasti kainalossani häliseviä lapsiani seuraten katsomaan moista ihmetystä ja toteamaan vastan hintaa. Todettuani hinnan olevan 8,95 €/kpl meinasin aivan oikeasti tuupertua niille jallansijoilleni. Ettäs kehdataankin pyytää yhdestä vaivaisesta vastasta yli 50 mummonmarkkaa! Harmitti vietävästi, kun en ollut muistanut kesäisen rakennustyömaahyörinäni keskellä katkaista muutamaa oksaa pihakoivustamme pakastimeen. Mutta perinteistä ei luovuta, joka joulu olen kylpenyt tähän 42-vuoden ikään asti tuoreella vastalla, enkä aio katkaista perinnettä, maksoi mitä maksoi. Ovelana liikemiehenä aloin todistella itselleni tietenkin ostoksen kannattavuutta. Ensin ajattelin poloista vastayrittäjästä, joka oli helteisenä kesäpäivänä sankkojen paarma- ja kärpäslaumojen keskellä taittanut vieroja koivun oksia (naapurin maalta tietenkin) ja sitonut niistä komeita (joskin surkean pieniä), vastoja kauniilla karvaisilla käsillään. Kaiken tämän lisäksi hän on hankkinut jumalattoman kalliin saksalaisen tyhjiöpakkausko-

neen, painattanut tuotteille paikallisessa kirjapainossa hienoakin hienommat hopeanväriset pakkaukset. Tämän jälkeen on vielä tarvinnut hankkia ja teippauttaa omalle brändille vähintään 200 kappaletta upouusia myynninedistystarkoitukseen tehtyjä pakastearkkuja johtaviin Suomen hypermarketteihin. Vastan tuoteseostuksen lukiessani totesin lisäksi ilokseni, että vastaa voi käyttää jopa viisi (5) kertaa, aina käyttökertojen välillä hikisenä pakastimeen muovipussissa heittäen. Jippii, tästä laskin nopeasti kommunikaattorissani olevalla laskimella, että jos kuuden hengen perheemme saunoo vastalla viisi kertaa, se on $5 \times 6 = 30$ kertaa. Silloin yhden saunakerran hinnaksi tulee 1,79€ ja yhden saunojan vastomishinnaksi taas 0,30 €/krt, eli 1,79 mummoa. Päätin tietenkin tehdä tämän loistavan liiketoimen ja epäily, että taas pitkätukkaista jymäytettiin katosi hetkeksi jouluhumussa pehmenneistä aivoistani.

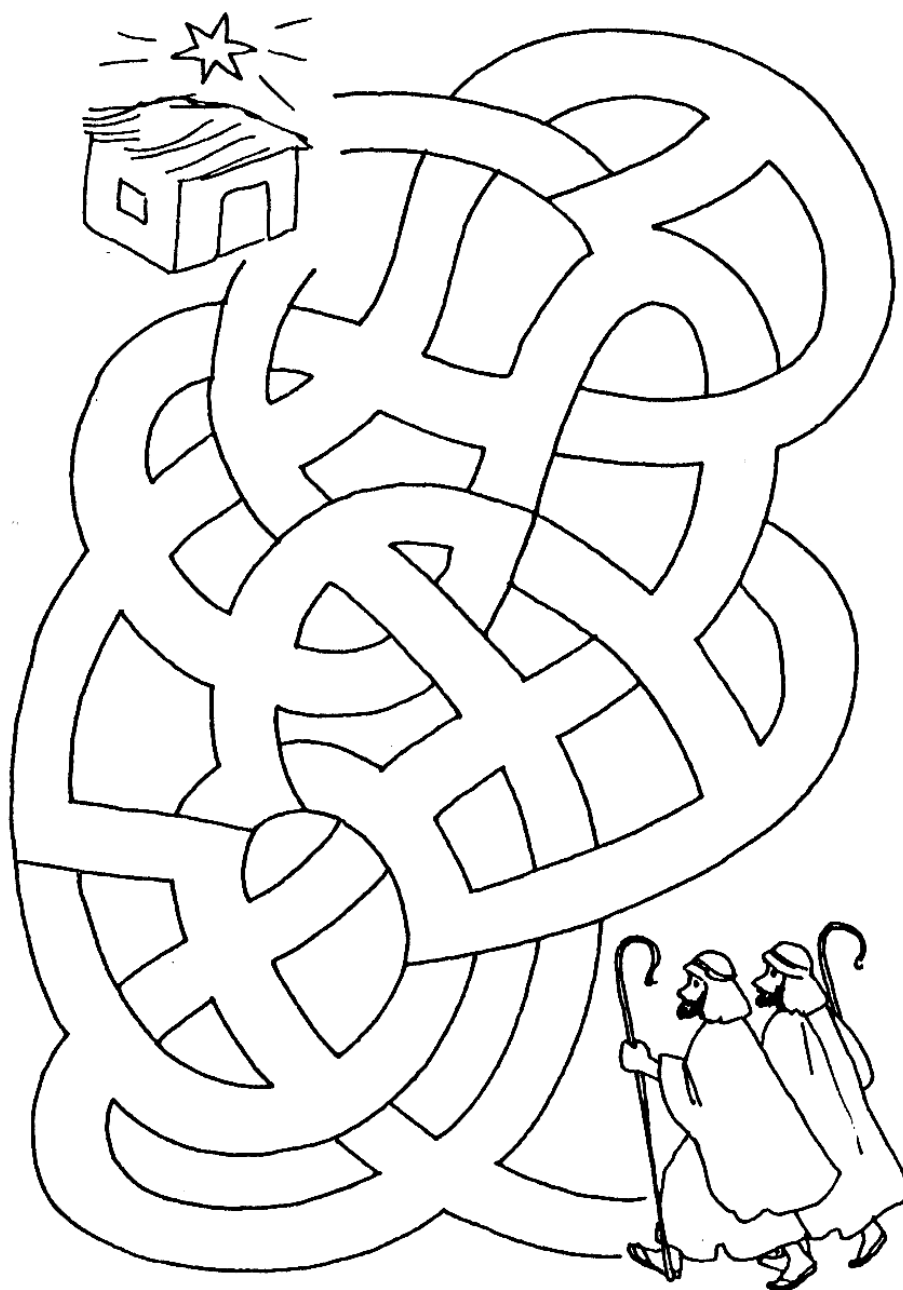
Tuskaisesti jonotettuaamme kolmisen varttia kassajonossa hilluvien vallattomien lastemme kanssa, laskin että olin kieltänyt heitä vähintään 28 kertaa riehumasta ja särkemästä enemmalta paikkoja, tukistamalla heitä kahdeksan kertaa ja kieltämällä heiltä kaikki joululahjat 15 kertaa, pääsimme lopuksi asioimaan joulutontuksi pukeutuneen viehättävän kassaneitokaisen luokse. Kassalla meitä odotti jälleen sama ”one man show”, kuin lihaosastollakin. Tentattiin lahjakortin oikeellisuutta, kuin Venäjän tulissa ainakin ja tultiin sitä ihmettä ällistelemään aina taloustoimistosta saakka. Kun lopulta monien kuulustelujen ja vakuuttelujen jälkeen he totesivat minut pesunkestäväksi kyseisen kaupparyhmittymän kannattajaksi, haukkuessani naapuriketjujen korkeita hintoja ja heikkoa tarvaransaatavuutta, tulin lopulta todetuksi hyväksytyksi asiakkaaksi kortteineni ja kinkkuineni.

Olin kuulemma ensimmäinen, ja varmaan ainoa kyseisen kaupparyhmän tukkipuolen ihminen joka asuu koko maakunnassa. Sellaista ihmettä kannattaa tulla katsomaan toki kauempaakin, aina toisen kerroksen taloustoimistosta saakka.

Joulupulaisena toimiva kassatonttutytö hämmäntyi tästä niin, että löi sentin paksuisen luotto-, alennus, ja henkilökuntakorttini numerot väärässä järjestyksessä kassajärjestelmään, ja oli ihan tipalla, ettemme joutuneet latomaan niitä yhdeksää juuri pakattua täysinäistä muovikassillista ostoksia takaisin kassahihnalle uudelleen kaikkietävyyn kassajärjestelmään tallennettavaksi. Onneksi löytyi vielä töistä joku tekniikkaguru joka pelasti tilanteen, tosin puolta tuntia myöhemmin hänkin olisi ollut jo todennäköisesti nauttimassa hyvin ansaitsemaansa jouluglögä kotonaan takkatulen ääressä. Kassalla onnittelin taas kerran itseäni ja tunsin suurta ylpeyttä olla tämän kaupparyhmittymän asiakas. Alennusta tuli kaikilla mahdollisilla korteilla niin, että meinasin saada vielä rahaa mukaani.

Tällainen oli siis savolaisen kalakukkoperheen pula-ajan jouluostosmatka täällä savolaisten Ameriikassa Kotkassa armon vuonna 2006 jälkeen vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen syntymän!

*Hannu Heiskanen
epätoivoinen asiakas Kotkasta*

1. Etsi paimenille tie Betlehemin tallille.

Tuusniemen Heiskaset vuosisatojen saatossa

OSA 25 • Hannu Heiskanen

Hannu Heiskasen jo yhdeksän vuotta jatkunut fiktiivinen jatkokertomus muinaisista Tuusniemen Heiskasista, jossa on kuitenkin ”tottuutta sitteeks”.

Tapahtui edellisessä jaksossa:

Pitkän jahkailun ja riitelyn jälkeen saatiin lopulta päätetyksi, että Kuopion pitäjän itäosiin on saatava oma kirkko. Lopulta paikaksi valikoitui väestökeskittymän ja aikalaisten pääosin vesitse tapahtuvien kulkureittien perusteella Tuusniemen kylä, josta siis tuli samalla kirkonkylä. Myös Heiskalan veljekset olivat kirkkoa pystyyn pykäämässä. Nurisivat ja juputtivat, mutta toivoivat kuitenkin saavansa helpotusta jatkossa kirkon kymmenyksistä ja matkan vaivoista.

Kohtalokas kirkkomatka

Monien hikisten talkoourakoiden ja jahkailuiden jälkeen Tuusniemen kappelikunnan kirkko vihittiin lopulta käyttöönsä. Vuonna 1802 kappelikuntaan saatiin ensimmäinen pappi, tosin vain ylimääräisesti palkattuna ja virkaatekevä. Varsinaisen oman kappalaisensa seurakunta sai vuonna 1804 pappismies **Johan Gröhnin** asetuttua palvelemaan pitäjäläisiä lähes kolmeksi kymmeneksi vuodeksi.

Joulun alla vuonna 1804 nyt jo 69-vuotias Maria-muori ehdotteli pojalleen Matille halunsa lähteä koko perheen kanssa joulukirkkoon evankeliumia kuulemaan. Aluksi Matti yritti vastustella vanhan äitinsä hanketta:

- *Minkääntaatta sitä sinnäe vanaha immeine lähet sinne mualjkylille kylymävvihoja hakemaa, jiäp vielä ryyppeemätä sulasta.*

Muori oli kuitenkin tiukkana ja vaatimalla vaati uuteen kirkkoon pääsyä:

- *Mistee sitä kullonkaa tietääp millon tässä ite kukkii heittää lusikkasa nurkkaa. Uattelin vuan*

*että oesin suanu ennen kuoloonj käävä siinä har-
taasti toevomassain pitäjän omassa kirkossa.*

Hiljaisuuden laskeuduttua tupaan Maria muori jatkoi:

- *Ee teijänkään ennee tarvii männä kaapun-
tiin kahtomaan sitä jumalatonta kirkonmeininiä
mittee sinunnii kanssa penskana ollessais
käätiin jonniin kerran kahtomassa. Jankkasi
muori.*

- *Uatteluttaa kyllä lähtee, mutta lähetää sitte
vua jos kerran nii kova iilakka o’, päätti Matti lo-
pulta antaa periksi äidilleen.*

Varhain joulupäivän aamuna, jo kuuden maissa lähdettiin sitten matkeltamaan peräti kolmella hevosreellä kohti Tuusniemen uutta kirkkoa. Mukana oli Maria-muorin ja Matin lisäksi Matin vaimo Anna ja lapset Pekka, Maria, Mikko ja Pikku Ierikka. Mukaan völjyyn vääntäytyi myös Matin veli Erkki vaimoineen ja kolmine lapsineen. Taloa jätettiin hoitamaan alkusyksystä leskeksi jäänyt torpparin leski Silja, jota vannotettiin olemasta tekemättä tulia pirttien uuneihin ja päreisiin.

*Tuusniemen
Heiskaset
kohtalok-
kaalla kirk-
komatkalla
vuonna
1804.*

- *Kuorsataav vaekka kylymässä pöksässä, mutta empää ennee ota riskiä että sama keleva-ke polttaap kartanov vielä kahiste*, Matti puhisi ääneen koko vaelle tuvassa lapikkaita jalkaansa vetäessään.

- *Tervapimmeessäkö sitä tiällä joolupäevä ilta pittää istua napottoo iha* mörönsyöttinä? Kysyi tyhmänoloinen Silja isännältä.

- *Eehan tokkiisa, ota ehyt vihulaessäkki ja kanna ihmeessä valloo tuppaav vaekka koko päevä*, kuljaili Matti, hieman yksinkertaisen Siljan kustannuksella. Kälämi ukko kun oli!

Matka taittui livakasti kireässä pakkassäässä. Lapsille pitkä ja aikainen rekimatka oli unohdumaton elämys aisakellojen helkkyessä aamun pimeydessä ja naapuritalojen rekikuntien näkemisen ohessa. Myös Maria-muori oli onnessaan. Hän pääsisi vielä käymään Tuusniemen uudenuutukaisessa kirkossa, jonka rakentamiseen hänenkin poikansa olivat antaneet oman, tosin väkinäisen, panoksensa. Marian mielessä oli myös haikeutta, sillä hän tunsu jotenkin sisimmässään että tämä tulisi olemaan hänen viimeinen kirkkomatkinsa, ainakin elävien kirjoissa vielä oltaessa.

Hulumahti pappismies Gröhn saarnasi ja veti liturgiaa tottuneesti ja kirkkoon palttoutunut taaja kirkkorahvaan joukko veisasi omat osuutensa hitaasti mökeltäen.

- *Ja tapahtuipa niinä päivinä, kuin keisarji Augustukselta kävi käsky....* Puhui veli pastori oppineen miehen kirjakielellä.

Lapset hälisivät tapansa mukaan, eikä tunnelma ollut juuri sen rauhallisempaa kuin Kuopionkaan kirkossa aikoinaan. Marian mielestä omassa kotikirkossa oli kuitenkin kotoista olla. Nyt hän pääsisi lepäämään rauhassa, kun tietäisi kolmesta hänen monivuotisesta toiveestaan viimeinenkin oli täyttynyt. Ensimmäinen toive oli poikien akottuminen, toinen sisäänlämpiävät uunit tupaan ja kolmas siis tämä pitäjän oma kirkko.

Kirkonmenot kestivät siihen aikaan huomattavasti kauemmin, kuin nykyisin ja Jumalanpalveluksen aikana oli alkanut rajusti pyryttämään lunta ja viittatie oli ajoittain jo tuiskunnut umpeen asti Matin rekikunnan tehdessä lähtöä kirkonmäeltä.

- *Joha mänj ilimah henk tuhkeroks. No siihempää mallii se juuttaan koepee uamusella vihlokii*, totesi Erkki hevosta valjastaessaan kirkon pihalla.

- *Etteem päen, se ov vielä pitkä piusta eissä*, pottuutteli Matti pelokkaan retkueen liikkeelle. Kokeneena ulkoilmaihmisenä hän aprikoi mielessään, että kotimatkastasta ei tulisi helppo.

Hevosten oli todella vaikeaa tarpoa paksussa nietoksessa ja Matin sekä Erkin oli komennettava rekiretkuetta välillä tarpomaan hevosten perässä. Vain vanha Maria-muori ja Pikku-Ierikka neljä vee saivat jäädä rekiin toisten taartertaessa hangessa. Illan mittaan keli kävi yhä kehnommaksi ja lähes koko matkan umpihan- gessa tarponut porukka alkoi olla lopen uu-

puneita. Olihan matkaa sentään yli kaksi peninkulmaa sivuunsa. Anna ei puhunut Matille mitään, mutta tunsikin olevansa katkeamispisteessä. Sitkeästi hän jatkoi eteenpäin vaikka tunsikin kuumeen kouristelevan sisintään voimakkaasti. Kuin unessa hän harppoi reen perässä tajuamatta ulkomaailman tapahtumista tuon taivaallista. Hän oli jo marraskuussa epäillyt olevansa rasakaana, muttei ollut puhunut asiasta vielä mitään kenellekään. Nyt hän oli varma asiasta, fysiikka joutui nyt todella koville tällaisessa ylimääräisessä rajussa ponnistelussa.

- *Taetaa olla koko sakki jo iha reporankkoja, onko sillä eokollakkaa ennee tolokku tallella?* kysyi Matti vaimoltaan Annalta.

- *Männä vaa vaekka viimeselle tuomijolle, houri Anna takaisin.*

Matti oli jo illan pimetessä kahden vaiheilla, tehdäkö tulet kuusenperseeseen rannalle, vai jatkaako kotiin saakka? Siinäpä pulma, joka retkeä johtavan isäntämiehen oli päätettävä senhetkisten tietojen pohjalta. Pitkään harkittuaan Matti päätti jatkaa matkaa, kysyen ensin itse kultakin jaksaisivatko he taivaltaa kodin lämpöön saakka. Kaikki halusivat kotiin, mut-

ta Mikko ja Pikku-Maria olivat niin poikki, että heidät oli pakko nostaa rekeen, sillä muutoin he olisivat sortuneet hankeen uinumaan ikiuneen.

- *Suappa tiijä, joko tässä piäkierä etteen tulloo,* totesi Erkki veljelleen liikatessaan syvässä hangessa kompurajalkansa kanssa.

- *Koetetaahha vaa jaksoo luppasjta, nyt ee passoo hölömytä yhtää,* koetti Matti luoda uskoa ja toivoa epätoivoisiin taapertajiin.

- *Nyt taetaa kyllä ottoo olokleipä, sevrerra vi-lahka o' ilima,* möklyytti Erkki kipeää koipeaan perässään laahaten.

Lopulta iltayöstä oltiin kotosalla ja laitettiin heti tulta kylmään pesään. Silja huomasi ulkopuolisena heti Annan heikon kunnon ja alkoi hoivata erityisesti häntä.

- *Herrantähe o' se hyvä ko piäsijä hätäräpässä perille, luulim jo että sorruitta kaekki myräkkää,* taivasteli Silja käsiään yhteen lyöden.

- *Tulta piisii ja äkkiä, penskat o' iha jiäkalik-koena,* sanoi Matti kantaessaan lapsia nukkuviina kääröinä reestä sisälle sulamaan.

- *Ompaa emännällä vetkula olo, tulukeeha taluttoo mykleemää kaverina,* yritti Silja auttaa kotiinpalajia. - *Taetaa olla emännällä jo najjui männä.*

Sanastoa

Minkääntaatta *Minkä takia*

Mualjkylä *Pitäjän keskustaajama, kirkonkylä*

Kylmäviha *Vilustuminen, paleltuminen*

Ryypätä sulasta *Päästä kevääseen, elää talven yli*

Heittää lusikka nurkkaan ... Kuolla

Kaapunti *Kaupunki*

Uatteluttaa *Ajatteluttaa*

Iilakka *Kova halu*

Pöksä *Tupa*

Völjyyn *Mukaan*

Kelevake *Kelvoton henkilö*

Tervapimnee *Säkipimeä*

Mörönsyötti *Olla yksikseen pimeässä, olla seuralaisena pimeässä*

Kälämi *Kujeilija*

Livakka kelj *Liukas luistava rekikeli*

Hulumahiti *Seurueen arvovaltaisin henkilö*

Palttoutua *Kokoontua, kerääntyä yhteen*

Akottua *Mennä naimisiin, saada vaimo*

- *Piehhä sinnäe värnyilijä lottuutuslaetostasj pienemmällä, Matti toppuutteli, mielestään liikaa äänessä olevaa palvelusväen edustajaa.*

Annan kuume oli korkealla ja hän houraili jo tajunnan rajamailla. Loppuyö menikin vanhemmalla väellä tarkkaillessa Annan vointia ja lääkitessä häntä kotitekoisin konstein. Aamulla potilaalle yritettiin vielä juottaa paloviinaa, mutta hän ei reagoinut enää mitenkään ulkopuoliseen maailmaan. Savusaunan lämmitys oli käynnissä, kun Reetta-muori totesi miniänsä henkäisseen viimeisen henkäyksensä Tapanin päivän aamuna armon vuonna 1804.

Lapset itkivät ja parkuivat tietenkin pari päivää, eivätkä pienimmät edes oikein ymmärtäneet, että äiti oli jättänyt heidät lopullisesti. Myös Matti oli aivan poissa tolaltaan:

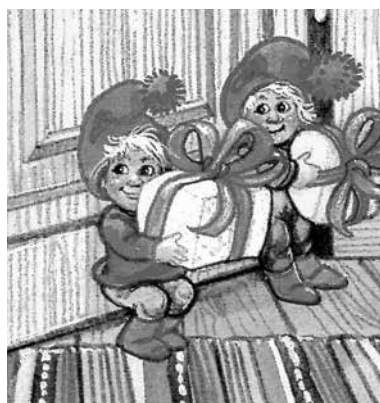
- *Pittii lähtee sinne kirkkoreissulle, minenoes varmaa lähtennä, mutta ku muorj niin kovasti mieluilj, hän hoki jatkuvasti ääneen itselleen, vastuutaan kantaen ja pakoillen.*

- *Mittee äet... mittee äet... rääkyi Pikku-Ierikka sydäntä särkevästi, ja muut lapset yhtyivät vollotukseen.*

- *Se o' sitte meijännii äet potkassu laatoo, totesi pikkuvanhasta kymmenvuotias Pekka.*

- *Ee se äet ennee uluvomalla takasj tuu, siellä se kylymänä makkoop riihessä, murahti Matti realistisesti.*

Niin ikävät joulunpyhät olivat Heiskalassa reilut kaksisataa vuotta sitten. Onneksi tämä osa tarinaa oli kuitenkin fiktiota. Huh, huh...

Ilimah henk..... Ilman henki, keli
Tuhero kelj..... Lumisateinen talvisää
Juutas..... Lievä kirosana
Pitkä piusta..... Epämääräinen pitkä matka
Pottuutella..... Komentaa
Tolokku..... Järki, äly
Kuusenperse..... Kuusen juurelle tehty tilapäinen majoitus
Piäkierä..... Loppu elämälle, viimeinen tuomio
Luppasjta..... Kävellä verkkaisesti
Hölömytä..... Hätäillä, touhuta mielettömästi

Olokleipä..... Kuolema
Vilahka..... Kylmä, kolea, tuulinen ilma
Mökllyyttää..... Puhua epäselvästi, mumista
Hätärapästi..... Täpärästi, juuri ja juuri
Piisi..... Tulipesä, uuni
Vetkula olo..... Väsynyt sairaalloinen olo
Myklätä..... Raahata, vetää perässään
Naju..... Taju, järki
Värnyilijä..... Itkeskellä, kiukutella, juonitella
Lottuutuslaitos..... Leukaläpi, suuvärkki
Miehuilla..... Haluta, tarhtoa
Potkasta laatoo..... Kuolla

Tavvoo savvoo

Heiskaset lehdessä numero kaksi oli Savon kiel-
len murren sanakisa **Tavvoo savvoo**. Vastauksia
tuli määrääkaan mennessä neljältä lukijalta ja
lupaukseni mukaan parhaiten pärjänneet palki-
taan runsaskätisesti!

Oikeat vastaukset ohessa:

1. Harasjta paskoo

Kokea epäonnistuminen, tehdä turha yritys,
kärsiä tappio.

*”Siinä mehtäkaapassa se Heiska harasj paskoo,
nii ovela ku olj olovinannii”*

2. Kouhake

Leuhka, tyhjätouhottaja, vouhastelija.

*”O’ se tuokii nuapurin Heiskas Ierikkakkii
semmone kouhakkee olone ukkelj.”*

3. Muklaottoo

Puhua epäselvästi, mukeltaen.

*”Eehän siitä pastorin mukluutuksesta meinan-
na suaha mittän seleeve.”*

4. Ilimoja piisoo

Sää pysyy hyvänä, suotuista sää jatkuu.

*”Ee ku vuan huomenna heinään, ko. kerta ili-
moja piisoo!”*

5. Kutjuilla

Sairastella, tuntea itsensä huonovointiseksi.

*”Pittää tässä vuan olla kutjilla, ku mikkään ee
oekeen hotsita.”*

6. Ottoo völjyyn

Ottaa mukaan, matkaan.

*”Etkö ottasj tättäe mejän poejanmossia völ-
jyys kallaan?”*

7. Leipälinkku

Suu ja huulet, purukopsa.

*”Pistähhä leipälinkkusj pienemmälle
taekka suat luuvitosta.”*

8. Pärtö

Sekalainen roska, jätetavara.

*”Vinnilläe sitä o kaek paekat jonniijouta-
voo pärtä täännä.”*

9. Sukmanni

Sukulainen, omainen.

*”Kylläe o’ haaskoo ku o näen monta suk-
mannia tiälläe Järvisyvämmessä paekalla.”*

10. Vupelo

Saamaton, työssään avuton nahjustelija.

*”Ee sen Heiskas Jussi vupelon töestä tuu va-
lamista outtamallakaa.”*

Oikea rivi on siis: 1. b, 2. a, 3. b, 4. a, 5. a, 6.
c, 7. a, 8. a, 9. c, 10. a.

Vastaajien tietämys oli todella korkealla ta-
solla. Parhaiten, eli kahdeksan oikein vasta-
sivat: **Juhani Heiskanen** Vantaalta ja **Saara
Kinnunen** Varkaudesta. Heille lähtevät seu-
ran kirjapalkinnot. Onnea voittajille ja ki-
itokset kaikille vastanneille!

Hannu Heiskanen

Varkaudessa aktiivisimmat Heiskaset?

Ohessa pseudotietellinen tutkimus Heiskasten sukuseuran jäsenten osuudesta kaikista paikkakunnan Heiskasista (matkapuhelinliittymän omistavista). Näyttäisi että Varkaudessa ja Espoossa jäsentemme suhteellinen osuus paikkakunnan Heiskasista olisi huipussaan, lä-

hes 10 %! Sen sijaan jotkut perinteiset Heiskaspaikkakunnat, kuten Joensuu, ovat yllättävän heikolla osuudella.

Hannu Heiskanen

Heiskasrikkaimmat paikkakunnan Fonectan mukaan:

Paikkakunta	Heiskasia	Sukuseuran jäseniä	Seuralaisten osuus %
1. Helsinki (572)	572	28	4,90
2. Kuopio (496)	496	18	3,63
3. Joensuu (246)	246	2	0,81
4. Vantaa (233) ...	233	12	5,15
5. Espoo (202)	202	16	7,92
6. Varkaus (134)	134	12	8,96
7. Iisalmi (133)	133	3	2,26
8. Tampere (130)	130	6	4,62
9. Oulu (112)	112	3	2,68
10. Jyväskylä (109)	109	3	2,75

Heiskasten sukuseuran kesäretki 2016

Viime kesän sukokokouksen yhteydessä pidetyillä Turpakäräjillä ideointiin ensi kesäksi toteutettava Heiskasten sukuseuran kesäretki. Suurimman kannatuksen sai eteläiseen veljeskansaamme Viroon suunnattava tutustumiskierros.

Alkusyksystä asia otettiin hallituksessa käsiteltäväksi ja perustettiin matkaa valmistelemaan **Kesä 2016 tapahtumatoimikunta**. Toimikunnan vetäjäksi valittiin jämpä taloudenhoitajamme **Kauko Hotti** ja jäseniksi touthukkaat **Orvokki** ja **Bo Weckström**. Kauko selvittikin heti tutulta matkanjärjestäjältä mahdollisuuksia retken toteuttamiseksi.

Hallituksen kokouksessa 18.11.2015 päätimme, että retki toteutetaan kesälomakaudella **14.-17.7.2016** ja alustava matkareitti olisi: Pieksämäki – Helsinki – Tallinna – Narva – Tartto – Tallinna – Helsinki – Pieksämäki. Matkareitti Suomessa tarkennetaan kun saamme tietää mukaan lähtijöiden lähtöpaikkakuntia.

Matkan hintaan tulee sisältymään kuljetukset, yöpymiset, opastukset ja ruokailuja. Alustava arvio yhden hengen matkasta (2 HH) olisi noin **350,00 €**. Eli eipä ole hinnan kiroissa!

Laitathan päivämäärän jo kalenteriisi. Palaamme asiaan seuraavassa Heiskaset lehdessä keväällä tarkennetulla ohjelmalla ja ilmoittautumisohjeilla.

*Hannu Heiskanen
puheenjohtaja
Heiskasten sukuseura ry.*

∞ Kuolleita ∞

LAURI ALLAN OLAVI HEISKANEN

Hän oli syntynyt Kangaslamilla
Mankilansaaressa 21.01.1945
kuoli 11.11.2015 Pirkkala
Harjurannan haara 1

Kaipaamaan jäivät puoliso, kaksi poikaa ja kaksi lastenlasta.

Lauri Heiskanen oli sukuseuran jäsen pitkän aikaan ja toimi vähän aikaan hallituksen jäsenenä.

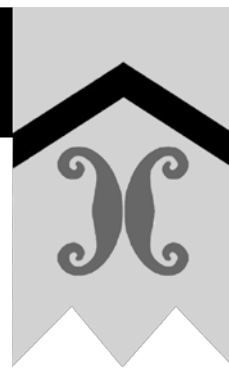
∞ Merkkipäiviä ∞

70-vuotta

PEKKA O. HEISKANEN

7.11.2015 Helsingissä
Syvänsi 1

HEISKASTEN SUKUSEURA

Heiskasten sukuseura ry:n hallitus vuosiksi 2015-17

PUHEENJOHTAJA

Hannu Heiskanen

Kokkomäenkuja 11

48410 Kotka

0500 - 267 422

hannu.h.heiskanen@kesko.fi

Sukututkimusvastaava

Voitto Heiskanen

Pajutie 8 H 1

02770 Espoo

040 - 594 186

voitto.heiskanen@elisanet.fi

Jäsenrekisterinhoitaja, Kirjasto- ja arkistovastaava

VARAPUHEENJOHTAJA

Perttu Kähäri

Rajametsäntie 9 B

00620 Helsinki

040 - 774 8794

perttu.kahari@aalto.fi

Kotisivuvastaava

Paula Erama-Kuosmanen

Kajamontie 47

21290 Rusko

040 - 930 4909

heiskaset.sukuseura@gmail.com

SIHTEERI

Jorma Heikkilä

Rantatie 10 A 9

16300 Orimattila

03 - 778 6657, 040 - 763 5481

jorma.heikkila@pp.inet.fi

Aino Laakso

Jaskanpolku 4

04600 Mäntsälä

040 - 151 6969

ainolaakso@outlook.com

Orvokki Weckström

Ylitolantie 23

01800 Klaukkala

09 - 876 6119, 050 - 300 1602

orvokki.weckstrom@suomi24.fi

Perinnetietovastaava

Kauko Hotti

Putkolantie 62

77520 Haapakoski

0500 - 454 230

kauko.hotti@abs-hallintopalvelut.fi

Taloudenhoitaja

Bo Weckström

Ylitolantie 23

01800 Klaukkala

09 - 876 6119, 0400 - 953 563

bkw@suomi24.fi

Myynti- ja tuotevastaava

Päätoimittaja 1.1.2016 alkaen

TOIMIHENKILÖ:

Eija Heiskanen

Kumpulantie 1 A 20

42100 Jämsä

040-559 7346

eija.heiskanen1@luukku.com

Päätoimittaja 31.12.2015 asti

heiskaset

SEURAAVA LEHTI ILMESTYY

huhtikuussa 2016. Lehteen tarkoitettu aineisto pyydetään lähettämään 15.3.2016 mennessä **päätoimittaja Bo Weckström**, Ylitolantie 23, 01800 Klaukkala, 0400-953 563, [bkw\(at\)suomi24.fi](mailto:bkw(at)suomi24.fi)

JÄSENREKISTERI ASIOISSA OTA YHTEYS

Jäsenrekisterinhoitaja
Voitto Heiskanen
040 594 486
heiskaset.sukuseura@gmail.com

TUOTEMYYNТИ

Bo Weckström
0400-953 563, [bkw\(at\)suomi24.fi](mailto:bkw(at)suomi24.fi)

Kaikki sukuseuraan ja Heiskasiin liittyvä aineisto teksteineen ja kuvineen on tervetullutta.

Sukuseuran arkistoon voidaan tallentaa Heiskasten suvun aineistoa: asiakirjoja, kirjeitä, valokuvia jne.

ARKISTOVASTAAVA

Voitto Heiskanen,
heiskaset.sukuseura@gmail.com

Heiskasten sukuseuran pankkiyhteys
Danske Bank FI13 8000 1100 7754 45

Seuran kotisivut
<http://heiskasten.sukuseura.fi>

HEISKASTEN SUKUSEURA RY

Jäsenrekisterinhoitaja
Voitto Heiskanen
Pajutie 8 H 1
02770 ESPOO

Nyt on mainio tilaisuus hankkia pukinkonttiin Heiskaset -sukukoruja ja samalla myös tukea sukuseuran toimintaa!

Korumuotoilija Sanna Nuutisen suunnitteleman korusarjan tuotteet ovat 925-hopeaa ja valmistetaan käsityönä Helsingin Hernesaaressa.

HINNASTO (sis. alv:n):

kaulakoru hopeaketjulla 89,-
iso kaulakoru hopeaketjulla 139,-
korvakorut 85,-
pinssi 55,-
solmioneula 90,-

Jokaisesta tilauksesta lahjoitetaan osuus sukuseuran toimintaan.

JOULUN TILAUSAJAT:

postitse toimitettavat, viimeinen tilauspäivä 11.12.
Hernesaaresta noudettavat, viimeinen tilauspäivä 15.12.

LISÄTIEDOT JA TILAUKSET:

Sanna Nuutinen
puhelin: 040 5352550
sähköposti: sanna.nuutinen@welho.com

Haluan liittyä jäseneksi Heiskasten sukuseuraan ☐

Jäsenmaksu vuonna 2015 on 27 euroa/ruokakunta.

Nimi: _____

Osoite: _____

Postinumero: _____ Postitoimipaikka: _____

Puh. _____ Sähköpostiosoite: _____

Kuulun Heiskaset-sukukirjan sukuhaaraan numero: _____

Syntymäaika ja -paikka: _____

Ilmoitan osoitteenmuutoksen ☐ entinen osoitteeni on yllä.

Uusi osoite: _____

Postinumero: _____ Postitoimipaikka: _____

Päiväys ja allekirjoitus: _____

Leikkaa ilmoitus katkoviivaa myöten ja postita tai ilmoita tiedot sähköpostitse osoitteella heiskaset.sukuseura@gmail.com

Nyt pehmeätä Heiskas-tavaraa joulupukin konttiin,
ERIKOISHINTAAN!

Kylpypyyhe, Heiskaset-3-väri-logolla,
musta, 70 x 140 cm.

Hinta vain 12,90€

Alkuperäishinnasta
alennus

-14%

Alkuperäishinnasta
alennus

-12%

Heiskaset-solmio, harmaa

Hinta vain 7,90€

Heiskaset-kaulaliina, fleece, 25 x 142 cm.
Harmaa, musta tai tummansininen.

Hinta vain 8,90€

Alkuperäishinnasta
alennus

-11%

Hinnat ovat voimassa tilauksista ajalla 1.11. - 15.12.2015

Hintoihin lisätään posti- ja pakkauskulut. Tilaukset:

Bo Weckström, Ylitilantie 23, 01800 Klaukkala

0400-953 563, bkw@suomi24.fi

Kuva Eija Heiskanen